

Gemeente Castricum

Haalbaarheid station Zandzoom

Gemeente Castricum

Haalbaarheid station Zandzoom

Datum 26 januari 2010

Kenmerk CTC071/Adr/0511

Eerste versie

Documentatiepagina

Opdrachtgever(s) Gemeente Castricum

Titel rapport Haalbaarheid station Haalbaarheid station Zandzoom

Kenmerk CTC071/Adr/0511

Datum publicatie 26 januari 2010

Projectteam opdrachtgever(s) de heer J. van Boven

Projectteam Goudappel Coffeng de heren H.C. Andriess (projectleider), M.E.H.G Ebben

Projectomschrijving Haalbaarheidsonderzoek naar een treinstation bij de ontwikkelingslocatie Zandzoom nabij Limmen en Heiloo.

Trefwoorden haalbaarheid, station

	Inhoud	Pagina
1	Inleiding	5
2	Station Limmen	2
2.1	Locatie station Limmen	2
2.2	Zandzoom	3
2.3	Relatie met stations Heiloo en Castricum	3
2.4	Quick scan vervoerswaarde	3
2.4.1	Uitleg kringenmethode	3
2.5	Kalibratie huidige situatie	4
3	Potentie P+R-ocatie	6
4	Conclusies haalbaarheid station	7
	Bijlage	
1	Verschilplot verkeersintensiteiten met en zonder Zandzoom	

1 Inleiding

Tussen Limmen en Heiloo ontwikkelen de gemeenten Castricum en Heiloo het gebied Zandzoom. In de toekomst worden in het gebied Zandzoom 2.000 tot 2.400 woningen gebouwd. De genoemde ontwikkeling is aanleiding om te onderzoeken of een station in Limmen zinvol is.

In deze notitie worden de resultaten gepresenteerd van een quick scan naar de vervoerwaarde van station Limmen. Hiervoor is gebruik gemaakt van de kringentheorie zoals die ook door ProRail wordt gebruikt. De quick scan geeft een globale inschatting van het aantal reizigers dat op station Limmen kan worden verwacht.

2 Station Limmen

2.1 Locatie station Limmen

Limmen beschikt reeds over een halteplaats aan de spoorlijn Amsterdam - Den Helder. De naam van het 'station' is Onze Lieve Vrouwe ter Nood. De halteplaats bevindt zich bij de overgang Korte Kapellaan ter hoogte van de Runxputteweg.

Een paar keer per jaar maken enkele gewone stoptreinen een extra stop voor bedevaartgangers naar de nabijgelegen kapel van Onze Lieve Vrouwe ter Nood. Het perron van de halteplaats is ongeveer een meter breed. Er is een looppad vanaf het perron naar een stuk grond wat als parkeerplaats wordt gebruikt. Het uitbereiden van deze halteplaats tot een volwaardig station is een logische keuze. In figuur 2.1 is een plattegrond weergegeven. Daarbij is tevens de ontwikkellocatie Zandzoom weergegeven.

De halteplaats ligt ten noordwesten van Limmen aan de Runxputteweg in Heiloo. De Runxputteweg ligt parallel aan het spoor. Vanuit Limmen is de locatie te bereiken via de Kapelweg. Vanuit Heiloo is de locatie te bereiken via de Groeneweg. De Groeneweg gaat over in de Runxputteweg. Station Limmen ligt dicht bij de ontwikkellocatie Zandzoom. Vanaf Egmond-Binnen is het station te bereiken via de Limmerweg en daarna de Zanddijk.

Figuur 2.1: Ligging bestaand station

2.2 Zandzoom

In de toekomst staat de ontwikkeling van de wijk Zandzoom gepland. In deze wijk zijn tussen de 2.000 en 2.400 woningen gepland. Hierdoor groeit het aantal inwoners in Limmen met ongeveer 5.200, uitgaande van gemiddeld 2.4 personen per huishouden. Deze nieuwe inwoners bevinden zich in de eerste, tweede en derde kring rond het toekomstige station Limmen en tevens in de derde, vierde en vijfde kring rond station Heiloo.

2.3 Relatie met stations Heiloo en Castricum

Vanaf het centrum van Limmen ligt in de noordelijke richting station Heiloo op ongeveer 3 kilometer. Richting het zuiden ligt op ongeveer 4 kilometer het station van Castricum. Dit betekent dat het nieuwe station Limmen binnen het invloedsgebied van station Heiloo ligt en dichtbij station Castricum. In de praktijk zal concurrentie tussen de stations onderling ontstaan, oftewel, een aantal van de huidige en toekomstige gebruikers van stations Heiloo en Castricum zal van station Limmen gebruik gaan maken.

2.4 Quick scan vervoerswaarde

Met behulp van de kringentheorie is de vervoerwaarde bepaald van station Limmen. In dit hoofdstuk wordt de gehanteerde methode toegelicht en worden de resultaten beschreven.

2.4.1 Uitleg kringenmethode

Analoog aan de kringentheorie van NS en ProRail hebben wij een methode ontwikkeld om het reizigerspotentieel te bepalen op basis van het aantal inwoners en arbeiders in de nabijheid van een station.

De kringenmethode legt het verband tussen het aantal inwoners en arbeidsplaatsen in een gebied en het te verwachten aantal in- en uitstappers. Hierbij wordt uitgegaan van de veronderstelling dat uit de kring die het dichtste rondom het station ligt relatief veel met de trein gereisd wordt. Naarmate de kringen verder van het station liggen, zullen mensen minder snel geneigd zijn met de trein te reizen. Dit wordt berekend met vijf kringen van elk 500 meter, zodat een invloedsgebied met een straal van 2.500 meter rondom het station wordt meegenomen in de berekeningen.

In de berekeningen voor station Limmen is geen rekening gehouden met reizigers als gevolg van het aantal arbeidsplaatsen. Dit heeft enerzijds een praktische reden (de gegevens waren niet voorhanden) en anderzijds een inhoudelijke reden. De verwachting is dat het overgrote deel van de treinreizigers op de stations Heiloo, Limmen

en Castricum richting Amsterdam reist. Het gebruik van deze stations wordt dan ook voornamelijk bepaald door reizigers die wonen in de omgeving van het station en elders werken. Een inschatting op basis van het aantal inwoners voldoet dan voor deze quick scan.

2.5 Kalibratie huidige situatie

Het aantal treinreizigers uit een plaats is niet alleen afhankelijk van het aantal inwoners en arbeidsplaatsen. Het wordt bijvoorbeeld ook beïnvloed door factoren als de aard en oriëntatie van de regio, kwaliteit van het overige openbaar vervoer en doorstroming op het autonetwerk. Deze parameters kunnen worden gezien als specifiek lokaal reisgedrag. Om de kringenmethode zo goed mogelijk te laten aansluiten op de lokale situatie, wordt deze gekalibreerd. Hierbij wordt de vervoerwaarde van een bestaand station zo goed mogelijk nagebootst. Voor de berekeningen van station Limmen is de kringenmethode gekalibreerd voor station Heiloo.

Omdat Limmen buiten de vijf kringen valt van station Heiloo valt, maar wel zorgt voor een deel van de huidige reizigers van station Limmen, zijn de inwoners van Limmen als aparte kring toegevoegd. Het aandeel ov verplaatsingen is hierbij net zo hoog gekozen als in de vijfde kring. In onderstaande tabel is de berekening van het aantal in- en uitstappers voor station Heiloo opgenomen. Het resultaat van de berekeningen (3.500) in- en uitstappers komt

vrijwel overeen met het aantal in- en uitstappers in 2006 (3.512, bron: Monitoring Spoorgebruik 2006, ProRail).

kring	500- 1.000- 1.500- 2.000-					Limmen	totaal
	0-500 m	1.00 m	1.500 m	2.000 m	2.500 m		
inwoner	3.927	8.091	8.054	1.429	427	7.000	21.928
# vpl per dag	13.745	28.319	28.189	5.002	1.495	24.500	101.248
verhouding kringen	1,0	0,9	0,7	0,4	0,3	0,3	
aandeel OV	0,051	0,046	0,036	0,020	0,015	0,015	
in-/uitstappers totaal	702	1.302	1.008	102	23	375	3.500

Tabel 2.1: Reisgedrag station Heiloo huidige situatie

Aantal in- en uitstappers station Limmen

Er zijn twee varianten doorgerekend voor de bepaling van het aantal in- en uitstappers op station Limmen: een dienstregeling van twee keer per uur per richting en een dienstregeling van vier keer per uur per richting. Daarnaast is onderzocht welk effect het openen van een nieuw station in Limmen heeft op het aantal reizigers van de bestaande stations in Heiloo en Castricum. Voor alle gepresenteerde getallen geldt dat het om een indicatie gaat.

Station Limmen, tweemaal per uur per richting

Wanneer station Limmen twee keer per uur per richting bediend wordt, heeft het station ongeveer 1.300 in- en uitstappers. Het aantal reizigers dat van station Heiloo en Castricum gebruik maakt zal echter dalen. Voor station Heiloo is hiervoor een berekening uitgevoerd. Voor station Castricum ontbraken de benodigde gegevens. De afname van het aantal in- en uitstapper op station Heiloo bedraagt 1.150 ten opzichte van de situatie voor station

Heiloo, ná aanleg van Zandzoom. Er worden dus slechts 150

nieuwe reizigers op station Limmen verwacht.

Station Limmen, viermaal per uur per richting

Wanneer station Limmen vier keer per uur per richting bediend wordt, heeft het station ongeveer 1.700 in- en uitstappers per dag.

Voor de stations Heiloo en Castricum zal het aantal in- en uitstappers met ongeveer 1.200 afnemen ten opzichte van de situatie ná aanleg van Zandzoom. Er zijn dan ongeveer 500 nieuwe in- en uitstappers.

kring	500- 1.000- 1.500- 2.000-					totaal
	0-500 m	1.000 m	1.500 m	2.000 m	2.500 m	
inwoners	1.749	3.992	3.448	3.942	679	13.811
# vpl per dag	6.122	13.973	12.068	13.797	2.377	48.337
verhouding kringen	1,0	0,9	0,7	0,4	0,3	
aandeel OV	0,041	0,037	0,029	0,017	0,012	
in-/uitstappers totaal	238	488	328	214	28	1.300
waarvan nieuwe in/uitstappers						150

Tabel 2.2: Reisgedrag station Limmen (twee keer per uur een trein)

kring	500- 1.000- 1.500- 2.000-					totaal
	0-500 m	1.000 m	1.500 m	2.000 m	2.500 m	
inwoners	1.749	3.992	3.448	3.942	679	13.811
# vpl per dag	13.745	28.319	28.189	5.002	1.495	76.748
verhouding kringen	1,0	0,9	0,7	0,4	0,3	
aandeel OV	0,051	0,046	0,036	0,020	0,015	
in-/uitstappers totaal	313	642	431	282	36	1.700
waarvan nieuwe in/uitstappers						500

Tabel 2.3: Reisgedrag station Limmen (vier keer per uur)

3 Potentie P+R-locatie

Station Limmen kan worden versterkt door het realiseren van een P+R-terrein. De locatie van het station geeft ruimtelijk gezien voldoende mogelijkheden voor de aanleg hiervan. In veel gevallen zorgt een P+R-terrein voor extra reizigers. Functioneel gezien biedt een P+R-terrein bij station Limmen geen meerwaarde boven de bestaande terreinen P+R Heiloo en P+R Castricum. Beide stations zijn IC-stations met 4 (Heiloo) of 6 (Castricum) vertrekkende intercity's of sneltreinen per uur per richting. Een P+R-terrein bij station Limmen zorgt echter wel voor een toename van de capaciteit voor P+R.

P+R Heiloo heeft 180 parkeerplaatsen en wordt zeer goed gebruikt (volgens de website van NS: kans op plek na 09.00 uur op werkdagen is klein), P+R Castricum heeft 265 parkeerplaatsen en wordt goed gebruikt (volgens de website van NS: kans op plek na 09.00 uur op werkdagen is redelijk). Het P+R-terrein bij station Heiloo wordt echter uitgebreid. Daarmee wordt de meerwaarde van een P+R-functie van het station Limmen kleiner.

4 Conclusies haalbaarheid station

Een station in Limmen zorgt voor een betere bereikbaarheid van de kern Limmen en de nieuwe ruimtelijke ontwikkeling in Zandzoom. Een station zal zorgen voor een lagere autoafhankelijkheid van de inwoners van Zandzoom. Het kan bovendien een regionale functie hebben in het aanbieden van kwalitatief goede en voldoende P+R-voorzieningen.

Het station brengt echter wel een extra stop van de treinen tussen Heiloo en Castricum met zich mee, wat vooral een nadeel is voor reizigers vanuit Heiloo en de rest van Noord-Holland. De vraag is of het aantal (nieuwe) reizigers van station Limmen de aanleg rechtvaardigt.

De vervoerwaarde van station Limmen bedraagt ongeveer 1.700 in- en uitstappers per dag (bij een bediening van vier keer per uur). De realisatie van P+R kan dit aantal (in beperkte mate) verhogen. De NS en ProRail hanteren als criterium voor het eventueel openen van een station een grenswaarde van 1.000 *nieuwe* in- en uitstappers per dag. Station Limmen voldoet niet aan dat criterium, het overgrote deel van de in- en uitstappers is afkomstig van station Heiloo. Naar verwachting blijft het aantal nieuwe in- en uitstappers steken op 500. Daarmee is een station volgens de eisen van ProRail op deze locatie niet haalbaar.